

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 496/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Tost/72/2021 z 30. marca 2022 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie:

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa neúplnou ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. mája 2022 doplnenou 22. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich bližšie nešpecifikovaných práv. Sťažovateľ žiada, aby mu bol v konaní pred ústavným súdom ustanovený právny zástupca.
2. Z obsahu neúplnej ústavnej sťažnosti a vyžiadaných príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 15T/3/2003 z 2. júna 2005 v spojení s uznesením najvyššieho súdu č. k. 1To/65/2005 z 31. októbra 2005 uznaný vinným zo zločinu vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom do 31. decembra 2005 (ďalej len „TZ“), trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1 TZ a trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 1 a ods. 3 písm. b) TZ. Vo vzťahu k trestnému činu vraždy mal sťažovateľ fyzicky napadnúť poškodenú tak, že ju rukou viackrát udrel do oblasti tváre, následkom čoho poškodená spadla na zem a upadla do bezvedomia. Následne ju mal sťažovateľ trikrát udrieť kladivom do oblasti hlavy, čo malo za následok smrť poškodenej. Po tomto skutku mal telo poškodenej zahrabať do zeme. Za uvedený skutok v spojení s inými skutkami bol sťažovateľovi uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov, trest prepadnutia veci a povinnosť nahradiť poškodenej škodu.

3. Sťažovateľ doručil krajskému súdu návrh na povolenie obnovy konania sp. zn. 15T/3/2003 s odôvodnením, že je nevinný a chce dokázať svoju nevinu. V konaní navrhoval vypočuť svedkov, z výpovedí ktorých malo vyplynúť, že skutku sa mal dopustiť manžel poškodenej a navrhovaní svedkovia sa to mali dopočuť od [REDAKOVANÉ]. Rovnako manžel poškodenej mal sťažovateľovi doručiť list, v ktorom sa mal ku skutku priznať.

4. Krajský súd uznesením č. k. 5Ntok/1/2021 z 23. septembra 2021 v spojení s namietaným uznesením najvyššieho súdu návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol s odôvodnením, že sťažovateľom navrhované dôkazy – výsluchy svedkov, ktorí mali počuť od [REDAKOVANÉ], resp. jeho samotné vyjadrenie, že sťažovateľ nezavraždil poškodenú, nie sú dôkazmi súdu skôr neznámymi. Poukázal pritom na záver krajského súdu, že sťažovateľom navrhovaní svedkovia boli vypočutí už v pôvodnom konaní, pričom k prešetrovanému skutku neuviedli žiadne relevantné skutočnosti. Pokiaľ ide o list manžela poškodenej, ktorý sa mal ku skutku priznať, krajský súd uviedol, že už v pôvodnom konaní bolo preukázané, že list bol napísaný jedným zo spoluväzňov sťažovateľa, ktorým listom mal vytvoriť zdanie, že on predmetný skutok nespáchal. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že vina sťažovateľa bola v pôvodnom konaní uznaná na základe jeho vlastných výpovedí z prípravného konania, v rámci previerky výpovede na mieste činu podrobne popísal, ako predmetný skutok spáchal, a taktiež na základe vzoriek DNA krvi poškodenej na jeho teniskách a kladive, ktorým bol skutok spáchaný (pričom sám sťažovateľ poukázal na miesto, kde predmetné kladivo odhodil a následne sám opoznal pri rekognícii). Súď podotkol, že aj zdroj týchto podľa sťažovateľa nových informácií je výlučne hypoteticky a pochybný, keď sťažovateľ sám uvádza, že má ísť o svedkov, ktorí niekde niečo počuli (napr. v krčme).

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že nesúhlasí s odôvodnením namietaného uznesenia najvyššieho súdu. Uvádza, že v rámci konania o povolenie obnovy konania je potrebné na neho uplatniť prezumpciu nevinu. Dôkazy, ktoré sťažovateľ navrhol vykonať, sú podľa jeho názoru relevantné a spôsobilé zmeniť pôvodné rozhodnutie, pretože skutok, pre ktorý bol právoplatne odsúdený, nespáchal. V doplnení ústavnej sťažnosti uviedol, že pri posudzovaní jeho návrhu bola v jeho neprospech zneužitá skutočnosť, že nevie čítať a písať a bol mu uložený neprímerane vysoký trest odňatia slobody. Tvrdí, že mu bolo odopreté právo predložiť ďalšie dôkazy a tiež právo na obhajobu. Celé konanie bolo podľa jeho názoru ovplyvnené aj tým, že sa konajúce súdy zamerali na jeho minulosť, a preto cíti z ich strany zaujatosť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

II.1. K namietanému uzneseniu najvyššieho súdu:

6. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre

nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

7. Vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je ústavný súd alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

8. Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd v spojení s krajským súdom nesprávne vyhodnotil ním navrhované dôkazy, ktoré by mohli zmeniť pôvodné odsudzujúce rozhodnutie v jeho prospech.

9. Ústavný súd uvádza, že účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli rozhodujúcemu orgánu skôr známe (porovnaj ČENTÉŠ, J., a kolektív. Trestný poriadok. Veľký komentár. 4. aktualizované vydanie. EUROKÓDEX, 2019, s. 759). Skutočnosťou skôr neznámou je teda okolnosť, ktorá môže mať vplyv na zistenie skutočného stavu veci a ktorá existovala už v čase rozhodovania príslušného orgánu, ale v tom čase mu nebola známou.

10. Z uznesenia krajského súdu, ktoré najvyšší súd namietaným uznesením aproboval, ako aj vyžiadaných rozhodnutí z pôvodného konania je zrejmé, že v konaní sp. zn. 15T/3/2003 sa mal sťažovateľ k prešetrovanému skutku v prípravnom konaní viackrát sám priznať a tiež spolupracovať pri objasnení skutku (previerka výpovede na mieste činu), ako aj pri iných procesných úkonoch (rekognícia zbrane). Rovnako považoval najvyšší súd v rámci dokazovania v odvolacom konaní za preukázané, že listy, ktorých odosielateľom mal byť manžel poškodenej, ktorý sa v nich mal ku skutku priznať, boli napísané jedným zo spoluväzňov sťažovateľa. Z uvedeného je teda zrejmé, že záver najvyššieho súdu o absencii dôvodu zakladajúceho povolenie obnovy konania nesignalizuje arbitrárnosť či inú ústavnú neudržateľnosť, ktorá by si vyžadovala prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

11. Na základe uvedeného preto ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

II.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

12. Pokiaľ ide o sťažovateľovu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, ústavný súd uvádza, že na to, aby o nej mohol rozhodnúť, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

13. Ak ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

14. V nadväznosti na záver vyslovený v predchádzajúcom odseku ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom je zrejme, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017). Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 2 výroku rozhodnutia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2022

Peter Straka
predseda senátu